

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри _____,
протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2020 р.
Зав. кафедри _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНВЕСТУВАННЯ»**

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація: Фінанси, митна справа та оподаткування
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: бакалавр
(бакалавр, магістр)

форма навчання: денна
(денна, заочна)

Укладач:

Гринчишин Ярослав Миколайович, к.е.н., доц.
(ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

ЛЬВІВ 2020

Зміст планів семінарських та практичних занять

Плани семінарських та практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни включають такі розділи:

- РОЗДІЛ 1.** МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 2.** КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 3.** ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 4.** КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ 1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчальних занять, з якими органічно поєднуються лекції. Семінар – це особлива форма навчальних занять, яка полягає у самостійному вивченні студентами за завданнями викладача окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів, доповідей, повідомлень тощо.

Основними дидактичними цілями їх проведення є:

- забезпечити педагогічні умови для поглиблення і закріплення знань студентів з основ даної навчальної дисципліни, набутих під час лекцій та у процесі вивчення навчальної інформації, що виноситься на самостійного опрацювання;

- спонукати студентів до колективного творчого обговорення найбільш складних питань навчальної дисципліни, активізація їх до самостійного вивчення наукової та методичної літератури, формування у них навичок самоосвіти;

- оволодіння методами аналізу фактів, явищ і проблем, що розглядаються та формування умінь і навичок до здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);

- розвивальну (розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);

- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни та до фаху);

- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення прогалин у його засвоєнні та їх подолання).

Особливе місце в ході вивчення дисципліни «Інвестування» належить практичним заняттям, на яких відбувається закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях, семінарських заняттях та в процесі самостійної роботи над дисципліною.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Запропоновані в підготовленій розробці практичні завдання з дисципліни та методичні рекомендації до їх вирішення сприятимуть належному опануванню базових питань навчальної дисципліни, набуттю навичок практичного використання отриманих знань, формуванню системи компетентностей, розраховувати обсяги бюджетного фінансування за державними та місцевими програмами. Практична робота є однією із форм аудиторної роботи.

Практичні заняття із дисципліни «Інвестування» направлені на вивчення практичних моментів, прикладених положень і типових виробничих ситуацій, які зустрічаються безпосередньо в інвестиційній діяльності. Кожне практичне заняття із вказаної дисципліни складається з двох видів завдань: тести; задачі. Студенти виконують вказані завдання в межах аудиторних занять в окремо заведених зошитах. Після кожного заняття викладач перевіряє повноту, правильність та обґрунтованість виконаних студентами практичних завдань і виставляє бали відповідно до розробленої шкали оцінювання.

Предметом навчальної дисципліни «Інвестування» є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Мета дисципліни – формування знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу, зокрема: допомогти студентам опанувати теорію і практику управління інвестиційною діяльністю підприємств,

засвоїти форми та напрямки інвестування; сформувати теоретичну та методологічну базу, необхідну для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів; виробити вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну політику, що проводиться в країні, а також оцінювати інвестиційні портфелі та інвестиційні проекти.

Основними завданнями дисципліни є вивчення закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств і фізичних осіб; набуття вмінь використовувати ці закономірності в практиці інвестування, визначати заходи з використання інвестицій як одного з дійових важелів економічної політики держави.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: сутність концепцій, мета і функції інвестування; порядок розрахунку й оцінки грошових потоків; критерії та методи економічної оцінки ефективності інвестицій в умовах визначеності та невизначеності; область застосування методів оцінки інвестицій.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні уміти: оцінювати ефективність альтернативних інвестиційних проектів; формувати й оцінювати портфель реальних інвестицій компаній; формувати й оцінювати портфель фінансових інвестицій компанії; оптимізувати структуру портфеля фінансових інвестицій компанії; оцінювати економічну ефективність інвестиційних рішень в умовах невизначеності та підвищених ризиків.

Важливе значення для підвищення теоретичного і практичного рівня підготовки студентів має проведення практичних та семінарських занять, метою яких є здобуття студентами систематизованих знань і навичок у сфері інвестування. На заняттях з кожної теми студенти відпрацьовують навички аналітичної роботи з використанням конкретної інформації.

РОЗДІЛ 2
КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ
СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тижні	Лекційний курс			Практичні (семінарські) заняття		
	Номер, назва і зміст теми	К-ть год	ТЗ Н	Номер, назва і зміст теми	К-ть год	ТЗ Н
1	<i>Тема 1. Методологічні основи інвестування</i>	2	П	Семінарське заняття № 1 за темою 1	2	
2	<i>Тема 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності</i>	2	П			
3	<i>Тема 3. Фінансові інвестиції</i>	2	П	Семінарське заняття № 2 за темою 2	2	
4	<i>Тема 4. Інвестиції в засоби виробництва</i>	2	П			
5	<i>Тема 5. Інноваційна форма інвестицій</i>	2	П	Практичне заняття № 1 за темою 3	2	
6	<i>Тема 6. Залучення іноземного капіталу</i>	2	П			
7	<i>Тема 6. Залучення іноземного капіталу</i>	2	П	Семінарське заняття № 3 за темами 4, 5	2	
8	<i>Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування</i>	2	П			
9	<i>Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування</i>	2	П	Практичне заняття № 2 за темами 6, 7	2	
10	<i>Тема 8. Інвестиційні проекти</i>	2	П			
11	<i>Тема 8. Інвестиційні проекти</i>	2	П	Практичне заняття № 3 за темою 8	2	
12	<i>Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу</i>	2	П			
13	<i>Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу</i>	2	П	Практичне заняття № 4 за темами 9, 10	2	
14	<i>Тема 10. Менеджмент інвестицій</i>	2	П			
15	<i>Тема 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності</i>	2	П	Семінарське заняття № 4 за темами 11, 12	2	
16	<i>Тема 12. Використання інвестицій</i>	2	П			
Всього		32			16	

РОЗДІЛ 3

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

План семінарського заняття № 1

Тема № 1. Методологічні основи інвестування

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Завдання заняття:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. У чому полягає економічна сутність інвестицій?
2. Які наявні сучасні підходи щодо трактування сутності інвестицій?
3. Чому визначення інвестицій як таких, що здійснюються з метою «...досягнення соціального ефекту» є проблемним та дискусійним?
4. Чим відрізняються поняття «інвестиції» та «капіталовкладення»?
5. Які показники впливають на динаміку інвестицій та як?
6. За якими ознаками класифікуються інвестиції?
7. Чим відрізняються між собою паралельний, інтервальний та послідовний процеси вкладення капіталу та отримання прибутку?
8. Які види майнових та інтелектуальних цінностей можна вкладати в об'єкти підприємницької діяльності?
9. Чим відрізняються валові і чисті інвестиції та про що свідчить величина цих показників?
10. За яких умов співвідношення валових та чистих інвестицій відбувається економічний розвиток в країні?
11. Як можна збільшити чисті інвестиції на макрорівні?
12. У чому полягає ефект мультиплікатора інвестиційних витрат?
13. Як ризикові інвестиції поділяються за ступенем ризику?

План семінару:

1. Поняття та сутність інвестицій.
2. Форми та класифікація інвестицій.
3. Види та форми інвестиційної діяльності.
4. Роль інвестицій у розширеному відтворенні.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: підготовка рефератів.

1. Історичні аспекти інвестиційної теорії
2. Інвестиційна стратегія: сутність та порядок розробки

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
9. Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План семінарського заняття № 2

Тема № 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Завдання заняття:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Хто є суб'єктами та об'єктами інвестиційної діяльності?
2. Які права та обов'язки мають суб'єкти інвестиційної діяльності?
3. Як здійснюється прямий та непрямий вплив держави на інвестиційний процес?
4. Які функції виконує держава як інвестор?
5. Як здійснюється грошово-кредитне регулювання інвестиційної діяльності?
6. Як амортизаційна політика впливає на інвестиційну діяльність?
7. У чому полягає податкове регулювання інвестиційної діяльності?
8. У чому полягає різниця між «кредитною експансією» та «кредитною рестрикцією»?
9. Дати визначення функціональних учасників інвестиційного процесу.

План семінару:

1. Класифікація суб'єктів та об'єктів інвестиційної діяльності.
2. Функціональні учасники інвестиційного процесу.
3. Допоміжні учасники інвестиційної діяльності
4. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: підготовка рефератів.

1. Фінансово-кредитні установи як суб'єкти інвестиційної діяльності
2. Форми участі держави у процесі інвестування

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.

3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
9. Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План практичного заняття № 1

Тема № 3. Фінансові інвестиції

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички обґрунтування фінансових інвестицій.

Завдання заняття: закріпити знання теоретичних основ дослідження фінансового інвестиційного ринку, виробити практичні навички обґрунтування фінансового інвестування.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Які критерії покладено в основу класифікації фінансових ринків?
2. Визначити сутність ринку цінних паперів.
3. Які функції виконує ринок цінних паперів?
4. Охарактеризувати учасників ринку цінних паперів.
5. За якими ознаками можна класифікувати цінні папери?
6. Чим відрізняються інвестиційні якості цінних паперів залежно від форм власності емітента?
7. Що таке похідні цінних паперів?
8. Як можна класифікувати акції та облигації?
9. Порівняти ф'ючерсні контракти та опціони.
10. Зазначити особливості вексельного обігу в умовах сьогодення.
11. За якими ознаками можна класифікувати боргові цінні папери?
12. Які є типи інвестиційних портфелів залежно від напрямку інвестиційної діяльності, пріоритетної мети інвестування та ступеня її досягнення?

План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.

Задача 1

Коефіцієнт акцій компаній $\beta = 1,5$. Середня дохідність ринку акцій за індексом Доу–Джонса – 12 %. Дохідність державних облигацій – 9 %. Щорічний приріст дивідендів – 2 %. У наступному році очікується дивіденд 4 дол. на акцію. Визначити теперішню ціну акції.

Задача 2

Чистий прибуток за звітний рік – 3000 грн. Кількість простих акцій в обігу – 1550 шт. Прибуток на акцію – 1,94 грн. Кількість десятипроцентних облигацій, які можна конвертувати у прості акції – 100 шт. Вартість облигацій, які можна конвертувати – 1000 грн.

Умови конвертації: коефіцієнт конверсії дорівнює 2,5, тобто 10 облигацій обмінюються на 4 прості акції.

Проаналізувати вплив на прибуток на акцію конвертованих облигацій.

Задача 3

Компанія отримуватиме 16,5 % прибутку в розрахунку на балансову вартість власного капіталу і реінвестуватиме 70 % прибутку. Визначити зростання прибутку та власного капіталу внаслідок реінвестування.

Задача 4

Визначити теоретичну ціну облігації, якщо $N = 100$ грн; щорічний фіксований дохід – 20 %; облігація погашається через 4 роки; середня ринкова ставка за борговими зобов'язаннями – 24 %.

Задача 5

Акції з $\beta = 1,2$ продаються за 50 дол. кожна. Поточний дивіденд становить 2,5 дол. Компанія-емітент розвивається стабільно і передбачається, що через рік акція коштуватиме 54 дол. Безпечна ставка $R_f = 7\%$, середня ринкова ставка $K_m = 14\%$. Яка очікувана та необхідна ставка доходу за цими акціями? Чи варто їх купувати?

Додаткові завдання для підготовки до практичного заняття: підготовка рефератів.

1. Портфельна інвестиційна політика
2. Методи аналізу цінних паперів

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
2. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
3. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
4. Інвестування : практикум / Майорова Т. В. та ін. ; за наук. ред. Т. В. Майорової. Київ : КНЕУ, 2012. 577 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
- Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
3. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.nssmsc.gov.ua/>.

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План семінарського заняття № 3

Тема № 4. Інвестиції в засоби виробництва

Тема № 5. Інноваційна форма інвестицій

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал щодо інвестування у засоби виробництва; закріпити знання теоретичних основ дослідження інновацій, їх класифікації, виробити практичні навички оцінювання ефективності інноваційного інвестування.

Завдання заняття:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. У чому полягає економічна сутність інновацій?
2. Які наявні підходи щодо трактування сутності інновацій?
3. Чим відрізняються між собою інвестиційна та інноваційна діяльність?
4. Хто (що) є об'єктами та суб'єктами інноваційної діяльності?
5. На основі яких принципів повинно здійснюватись фінансування інновацій?
6. Вирішення яких завдань та за допомогою яких факторів повинно забезпечити фінансування інноваційної діяльності?
7. За якими ознаками класифікуються інновації?
8. У чому полягає різниця між «ноу-хау» та «розробка»?
9. Що є основними джерелами фінансування інноваційної діяльності?
10. Яке наявне оцінювання ефективності інноваційних інвестицій?
11. У чому полягає взаємозв'язок ефектів інноваційної діяльності?
12. З яких етапів складається інноваційний процес?
13. Як можна збільшити грошові потоки в інноваційному проекті?
14. У чому полягає актуальність інноваційного проекту?
15. Як інновації поділяються за темпами здійснення?

План семінару:

1. Економічний зміст реальних інвестицій
2. Форми здійснення реальних інвестицій
3. Сутність та класифікація інновацій.
4. Принципи, основні завдання та зміст фінансування інновацій.
5. Етапи та засоби оцінювання ефективності інноваційних інвестицій.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: підготовка рефератів.

1. Інвестиційний аналіз підприємства як цілісного майнового комплексу
2. Управління ризиками реальних інвестицій
3. Оцінювання ризиків інноваційної діяльності
4. Управління інноваційним розвитком підприємств

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів, тестування.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).
2. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 991-XIV – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОІ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
9. Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План практичного заняття № 2

Тема № 6. Залучення іноземного капіталу

Тема № 7. Обґрунтування доцільності інвестування

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички дослідження міжнародної інвестиційної діяльності й обґрунтування доцільності інвестування.

Завдання заняття: закріпити знання теоретичних основ інвестиційної привабливості підприємства, виробити практичні навички обґрунтування доцільності інвестування й дослідження міжнародної інвестиційної діяльності.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. Які були передумови розвитку міжнародної інвестиційної діяльності?
2. Які труднощі гальмують розвиток міжнародної інвестиційної діяльності?
3. Як фінансова глобалізація впливає на міжнародну інвестиційну діяльність?
4. Чим відрізняються поняття «іноземні інвестиції» та «міжнародні інвестиції»?
5. З яких складових складається міжнародний фінансовий ринок?
6. Які є причини міжнародної міграції капіталу?
7. Що є характерними рисами сучасного стану міжнародного руху капіталу?
8. Які методики визначення інвестиційної привабливості підприємства використовуються в Україні?
9. Система яких факторів застосовується під час оцінювання інвестиційної привабливості?
10. Яка система повинна бути на підприємстві для підвищення інвестиційної привабливості?
11. Врахування яких умов (принципів) необхідне під час оцінювання інвестиційної привабливості?
12. За допомогою яких факторів та резервів відбудеться підвищення інвестиційної привабливості підприємства?
13. Чим відрізняються поняття «майбутня вартість» та «теперішня вартість»?
14. Які критерії використовуються для оцінювання ефективності реальних інвестиційних проектів?
15. З яких етапів складається схема комплексного оцінювання ефективності інвестиційних проектів?
16. Які наявні види оцінювання ефективності інвестицій?

План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.

1. Розв'язування задач

Задача 1

Надано кредит у розмірі 200 тис. грн 10 січня 2017 року з погашенням 19 вересня 2017 року під 18 % річних. Основна сума боргу з відсотками сплачується під час погашення кредиту. Визначте величину суми до погашення.

Задача 2

Фізична особа має намір накопичити наприкінці року 40 тис. грн на депозитному рахунку. Нарахування відсотків здійснюється за схемою простих відсотків за місячної ставки 1 %. Яку суму потрібно розмістити на депозитний рахунок?

Задача 3

Визначте період вкладу, за який початкова вартість розміром 20 тис. грн зросте до 32 тис. грн, якщо використовується нарахування за схемою простих відсотків, річну ставку встановлено на рівні 15 %.

Задача 4

Інвестор розмістив на депозитний рахунок 8000 грн під 16 % річних. Визначити величину суми вкладу через три роки за умови нарахування за схемою складних відсотків.

Задача 5

Оцініть, що доцільніше інвестору при розміщенні 40 тис. грн на три роки за схемою складних відсотків: відсоткова ставка 18 % річних за нарахування відсотків двічі на рік, чи ставка 17 % річних за нарахування щоквартально?

Задача 6

У таблиці представлені грошові потоки за п'ять років реалізації іноземної програми щодо залучення додаткового капіталу. Визначити економічну доцільність реалізації даного варіанта капітальних вкладень, розрахувавши поточну (теперішню) вартість іноземної програми й економічний ефект від її реалізації. Проектна дисконтна ставки складає 15 %. Результати оформити у вигляді таблиці.

Грошові потоки іноземної інвестиційної програми

№ п/п	Період часу, роки	Грошовий потік, тис. грн.
1.	0	- 800
2.	1	200
3.	2	250
4.	3	320
5.	4	350
6.	5	450

Додаткові завдання для підготовки до практичного заняття: підготовка рефератів.

1. Тенденції розвитку світового інвестиційного ринку
2. Залучення іноземного капіталу в економіку України: тенденції і перспективи
3. Застосування методу імітаційного моделювання Монте-Карло для аналізу інвестиційного проекту
4. Інвестиційні ризики та особливості процесу управління ними

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування.

Інформаційні джерела

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).
2. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 бер. 1996 р. № 93/96-ВР. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр> (дата звернення: 14.12.2019).

3. Про затвердження Порядку розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Богдан Т. П. Активізація та підвищення якості державних інвестицій в Україні. *Фінанси України*. 2019. № 3. С. 56-72.
3. Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37-44.
4. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
5. Олешко Т. І., Козел А. М. Особливості залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. – URL:
6. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6979> (дата звернення: 14.01.2020).
7. Паливода К. В. Проблеми формування привабливого інвестиційного клімату як засобу подолання деструкцій в економіці України. *Економіка та держава*. 2018. № 3. С. 4-9.
8. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План практичного заняття № 3

Тема № 8. Інвестиційні проекти

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички оцінювання інвестиційних рішень.

Завдання заняття: закріпити знання теоретичних основ реалізації та класифікації інвестиційних проектів, виробити практичні навички оцінювання інвестиційних рішень.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. У чому полягає економічна сутність проекту?
2. Які ознаки є характерними для проектів?
3. Хто може виступати суб'єктами інвестиційного проекту?
4. Чим відрізняються поняття «інновація» та «проект»?
5. Які наявні методи оцінювання інвестиційних рішень?
6. За якими ознаками класифікуються інвестиційні проекти?
7. Чим відрізняються між собою фінансові, виробничі та інтелектуальні інвестиційні проекти?
8. Які недоліки має метод внутрішньої норми рентабельності інвестиції?
9. Які особливості має термін окупності проекту під час оцінювання ефективності проектів?

План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.

1. Розв'язування задач

Задача 1.

Визначте чисту теперішню вартість інвестиційного проекту, якщо доходи надходять в сумі 25 тис. грн, 35 тис. грн і 50 тис. грн відповідно через 2, 3 і 4 роки. Початкові інвестиції – 44 тис. грн, дисконтна ставка дорівнює 11%.

Задача 2.

Оцінити три альтернативні варіанти інвестиційних проектів з погляду чистої теперішньої вартості, використовуючи для цього таку інформацію:

Назва проекту	Грошові надходження за період, тис. грн				
	0-й	1-й	2-й	3-й	4-й
1	-55	17,0	15,0	18,0	16,0
2	-70	-	-	75,0	77,0
3	-125	-	40	50,0	55,0

Ставка дисконту складає 12%. Зробити висновок про доцільність обрання проекту.

Задача 3.

За інвестиційним проектом вартістю 20 млн грн передбачається грошові надходження:

- у першому році – 5 млн грн.;

- у другому – 7 млн грн;
- у третьому – 10 млн грн.

Визначте індекс рентабельності проекту, знаючи, що ставка дисконту дорівнює 11,0 %.

Задача 4.

Якому поточному еквіваленту дорівнює сума 350 тис. грн, яку інвестор сподівається отримати у п'ятому році реалізації свого проекту. Дисконтну ставку для приведення інвестор бере на рівні 2 % для першого року, 3 % – для другого, 4 % – для третього і 5 % – для наступних двох років.

Задача 5.

Сума інвестованого капіталу становить 100 тис грн. Передбачаються грошові надходження від інвестиційного проекту:

- у першому році – 30 тис.грн;
- у другому році – 40 тис.грн;
- у третьому – 45 тис.грн;
- у четвертому році – 40 тис грн.

Визначити період окупності інвестицій.

Додаткові завдання для підготовки до практичного заняття: підготовка рефератів.

1. Міжнародні стандарти управління проектами
2. Міжнародні та національні стандарти оцінки інвестиційного проекту

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування.

Рекомендована література до теми практичного заняття:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).
2. Про затвердження Порядку розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12> (дата звернення: 14.12.2019).
3. Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компрінт, 2015. 307 с.
- Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

9. Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Даниленко А. І. Інвестиційні проекти та їхня роль у розвитку економіки України. *Фінанси України*. 2019. № 6. С. 7-22.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План практичного заняття № 4

Тема № 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Тема № 10. Менеджмент інвестицій

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички фінансового забезпечення та менеджменту інвестиційного процесу

Завдання заняття: закріпити знання теоретичних основ фінансового забезпечення інвестиційного процесу, виробити практичні навички оцінки структури фінансового забезпечення інвестиційних рішень.

Питання для перевірки базових знань за темою практичного заняття:

1. У чому полягає економічна сутність фінансових ресурсів?
2. Які ознаки найбільш повно розкривають специфічний зміст фінансових ресурсів?
3. Які аспекти має рух капіталів у ринковій економіці?
4. Чим відрізняється пряме та непряме інвестування?
5. Які наявні критерії вибору джерел зовнішнього фінансування?
6. Як вартість капіталу впливає на ефективність інвестиційних проектів?
7. Як класифікуються джерела фінансування інвестиційних проектів?
8. Які є найбільш розповсюджені методи фінансування інвестиційної діяльності?
1. У чому полягає економічна сутність та ключові характеристики інвестиційного ризику?
2. Які наявні принципи побудови класичного консервативного портфеля інвестицій?
3. Чим відрізняється принцип консервативності та диверсифікації?
4. Як класифікується портфель інвестицій залежно від джерела доходу?
5. Які наявні деривативи?
6. Чим відрізняються поняття «агресивний інвестор» та «консервативний інвестор»?
7. Які способи застосовуються для зниження ступеня ризиків?
8. За якими ознаками класифікується інвестиційний ризик?
9. Яких принципів фінансового управління необхідно дотримуватися під час управління інвестиційним портфелем?
10. За рахунок яких показників прийнято визначати ризик?
11. Хто (що) є суб'єктом та об'єктом управління інвестиційною діяльністю?
12. Які функції виконує управління інвестиційною діяльністю?

План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.

Розв'язування задач

Задача 1.

Інвестиційний об'єкт характеризується наступним платіжним рядом, тис. грн.: -2000; 0; 800; 1000; 1000. Власні кошти інвестора складають 1500 тис. грн. При необхідності можливо використання кредиту під 10% річних. Ставка додаткових фінансових інвестицій 8% річних. Скласти фінансовий план та розрахувати потребу в додатковому фінансуванні. Оцінити ефективність інвестиції за умови, що на поточні витрати щорічно витрачається 150 тис. грн.

Фінансовий план інвестиційного проекту, тис. грн.

Показники	0	1	2	3	4
Стартовий капітал					
Споживання					
Річні платежі					
Кредитування: розмір кредиту повернення відсотки					
Додаткове фінансування: внесок повернення відсотки					
Кінцева вартість капіталу					

Задача 2

Розмір загального капіталу, який задіяний в інвестиції, складає 300 тис. грн., прибуток, отриманий підприємством від реалізації проекту, 80 тис. грн. Визначити рентабельність власного капіталу, якщо частка позикового складає: а) 20 %; б) 40 %; в) 60 %. Розрахунки виконати для варіантів залучення кредиту з процентною ставкою а) 12%; б) 28% річних.

Побудувати графік залежності рентабельності власного капіталу від долі позикових коштів.

Задача 3

За інвестиційним проектом вартістю 31 000 000 грн. передбачаються грошові надходження за 3 роки: 1 -ий рік - 7 000 000 грн., 2-ий рік - 9 000 000 грн., 3 -ий рік - 15 000 000 грн. За якою ставкою проситиме інвестор у банку кредит, щоб витрати окупилися протягом трьох років, якщо середня кредитна ставка на ринку позичкових капіталів становить 18 %.

Задача 4

Підприємство випустило в обіг прості акції з фіксованим темпом приросту дивіденду 5% на рік. Поточна ціна акції становить 60 грн., очікуваний розмір дивіденду на найближчий період - 10 грн. на одну акцію, витрати на емісію — 3 %. Після викупу акцій підприємство випустило в обіг облігації номіналом 1000 грн. Річний купон становить 220 грн., а рівень витрат на емісію — 2 %. Через рік ринкова вартість облігації зросла на 65 грн., а річний купон не змінився.

Визначити вартість залучення капіталу за рахунок облігацій в момент випуску та при повторному розміщенні. Визначити граничну середньозважену вартість капіталу якщо підприємство має 50% власного капіталу і 50% позикового капіталу.

Додаткові завдання для підготовки до практичного заняття: підготовка рефератів.

1. Фондова модель фінансування інвестиційної діяльності
2. Диверсифікація джерел фінансування інвестиційної діяльності
3. Систематичний підхід до організації інвестиційної діяльності підприємства
4. Сучасні підходи до інформаційного забезпечення інвестиційного процесу

Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування.

Рекомендована література до теми практичного заняття:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література**Основна література:**

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОІ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 270 с.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

План семінарського заняття № 4

Тема № 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Тема № 12. Використання інвестицій

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки:

забезпечуючі: Мікроекономіка. Макроекономіка. Фінанси суб'єктів підприємництва. Корпоративні фінанси.

забезпечувані: Фінансовий аналіз. Фінансовий ринок. Управління фінансами суб'єктів господарювання.

Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо особливостей організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності; закріпити теоретичні знання щодо особливостей використання інвестиційних можливостей.

Завдання заняття:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. У чому полягає зміст державного регулювання економіки?
2. Які встановлені умови надання індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами інвестицій за кордоном?
3. Які нормативні акти є правовою основою регулювання фінансових інвестицій?
4. Які наявні форми державного регулювання інвестиційної діяльності?
5. Якими інструментами здійснюється грошово-кредитне регулювання?
6. Вирішення яких першочергових завдань є головними напрямками інвестиційної політики України?
7. Які складові має інвестиційний ринок?
8. Які стадії характерні для кон'юнктури інвестиційного ринку?
9. Чим відрізняються поняття «інвестиційний ринок» та «фондовий ринок»?
10. Наведіть схему фінансово-кредитної системи України.
11. Дайте визначення поняття «інвестований капітал».
12. Класифікація капіталу підприємства.
13. Інвестиції за рахунок позикового капіталу.
14. Вплив інвестицій на рівень прибутковості підприємства.

План семінару:

1. Порівняльна характеристика прямих та непрямих методів державного регулювання інвестиційної діяльності.
2. Принципи формування державної інвестиційної політики.
3. Органи державного регулювання інвестиційної діяльності та їх функції.
4. Етапи проведення інвестиційного моніторингу.
5. Критерії і показники оцінки ефективності використання інвестиційних ресурсів.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: підготовка рефератів.

1. Договірні відносини в процесі реалізації інвестиційних проектів
2. Інвестиційний клімат держави
3. Обов'язкова експертиза інвестиційних програм і проектів
4. Інвестиційна політика в процесі санації підприємств

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів, тестування.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти:

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вер. 1991 р. № 1560-XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).
2. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 5 лип. 2012 р. № 5080-VI. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 14.12.2019).
3. Про затвердження Порядку розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12> (дата звернення: 14.12.2019).
4. Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка : наказ Мінекономрозвитку України від 19 черв. 2012 р. № 724. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12> (дата звернення: 14.12.2019).

Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Борщ Л. М., Герасимова С. В. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Знання, 2007. 685 с.
2. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. Львів : Новий світ-2000, 2008. 544 с.
3. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса : Атлант ВОИ СОІУ, 2018. 184 с.
4. Інвестування : підруч. / Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Київ : Знання, 2008. 452 с.
5. Кириченко О. А., Єрохін. С. А. Інвестування : підруч. Київ : Знання, 2009. 573 с.
6. Луців Б. Л., Кравчук І. С., Сас Б. Б. Інвестування : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
7. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
8. Скрипник Г. О., Гераймович В. Л. Інвестування : навч. посіб. Київ : Компринт, 2015. 307 с.
Федоренко В. Інвестування : підруч. Київ : Алерта, 2016. 448 с.

Допоміжна література:

1. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с.
2. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 270 с.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
4. Пересада А. А. Інвестиційний процес в Україні. Київ : Лібра, 2016. 392 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/.
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: <http://www.me.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.